

CÍRKEV BRATRSKÁ
BRNO KRÁLOVOPOLSKÁ

7
2020

Měsíčník členů a přátel sboru

O nic nemějte starost, ale za všechno se modlete. O své potřeby prostě s vděčností Boha.

Filipským 4:6, B21

Obsah

- 2 Obsah, tiráž
- 3 Slavení Večeře Páně za použití individuálních kalíšků
 (J. Dalhaus)
- 7 Farao je vůl (B. Telferová)
- 8 Náměty k modlitbám
- 9 Oznámení, inzeráty a pozvánky
- 9 Narozeniny
- 10 Pravidelná setkání, informace o sboru

Prázdniny začaly, všichni už máme jaksi volno... Tak i ten Měsíčník je tentokrát poněkud tenčí. Ale aspoň pár informací s termíny akcí v něm najdete a k tomu dvě zamyšlení.

Na přední stranu jsem zase vybrala fotku z vikendovky Rybky 3 s podtitulem Orlí hnízdo, vyfotila ji Ivana Kakačová.

Přeji klidné a požehnané léto. Nespalte se, nechyťte covid a buďte s Pánem! :-)

Tiráž

Redakce Měsíčníku

Barbora Telferová

Kšírova 177

619 00 Brno - Horní Heršpice

tel. 777 138 117

Příspěvky a připomínky k Měsíčníku

barcza@gmail.com

Toto číslo neprošlo jazykovou korekturou.

Cena kopírování odpovídá počtu stran x 1 Kč.

Pokud byste navíc měli zájem dostávat plnou verzi Měsíčníku přímo do Vaší e-mailové schránky, stačí dát vědět barczí, a to nejlépe na její e-mail barcza@gmail.com

Pokud máte zájem napsat pro Měsíčník nějaký článek (zážitek, komentář, inzerát), neváhejte a pošlete jej na tentýž e-mail. Vaše články co nejdříve otiskneme. Měsíčník je Váš a pro Vás - bez Vás to tedy nejde.

Příští Měsíčník vyjde (dá-li Pán) **13. září**. Uzávěrka pro toto číslo bude **9. září**. Nenechte se odradit, když se dlouho nebude nic dít a nebude přicházet email s výzvou. Pište, fot'te, já (nebo někdo jiný) se ozvu...

Církev bratrská je společenstvím lidí, kteří věří v Ježíše Krista jako Božího Syna a svého Zachránce. Přijímá Bibli za měřítko víry, učení a života. Členem se může stát každý, kdo vyznává víru v Ježíše a jeho život tomu odpovídá. Chce být otevřeným společenstvím, do něhož může kdokoli přijít a slyšet biblické odpovědi na nejdůležitější životní otázky. Svůj úkol vidí ve vyznávání křesťanské víry, ve vedení k této víře, ve vytváření společenství věřících a v pomoci potřebným.

Slavení Večeře Páně za použití individuálních kalíšků

(pokračování z předchozího Měsíčníku)

Hlubší teologické souvislosti ponechám stranou, chci přiblížit pohled na další aspekty výše rozehrané diskuze, podle mého názoru důležité pro komunitně pastorační pracovníky.

Prvním z nich je ohledání opodstatněnosti argumentu, že užívání individuálních kalíšků je nutné pro ochranu zdraví přijímajících, tedy komunitní rovina.

Druhým aspektem je význam a role poháru či kalicha v rituálu Večeře Páně, kterou se vrátím k rituálnímu předmětu, tentokrát tomu pravému, původnímu a tradičnímu, tedy kalichu - pastorační rovina.

Sumarizace argumentů proti hygienické hrozbě / organizační kontext

Oponenti používání individuálních pohárků staví na několika studiích, které se v článkách a vyjádřeních nejrůznějších autorů opakují a různě kombinují. Proto použiji sumarizaci jednoho z autorů (studie uvedena ve zdrojích).

Doktor Dorff, specialista na infekční nemoci z Milwaukee výsledky studií shrnuje následovně:

1. Počet organismů nalezených na okraji kalichu po každém jednotlivém užití byl nízký.

2. Otáčení poháru nepřineslo žádnou ochranu.

Naproti tomu stírání lněnou utěrkou odstranilo 90 % mikroorganismů.

3. Desinfekční vlastnosti vína a stříbra byly zanedbatelné.

4. Společný pohár může sloužit jako prostředek šíření infekce.

Riziko přenosu sdílením jednoho poháru je pravděpodobně mnohem menší (pro malé množství účastníků se organismů), než možnost nákazy jiným způsobem v jakémkoli společenství lidí.¹ Z toho tedy vyplývá, že pokud již do společenství přijdu, mohu se nakazit, ale velmi pravděpodobně jinou cestou než pitím z jednoho poháru.

Dalším argumentem pro použití individuálních kalíšků je praktická samoobslužnost a úspora času. To je velmi široké téma mnoha pro a proti, pokud bychom šli do detailu, pak je to téma nepřeborné. Dovolím si tvrdit, že by taková diskuze nevedla k vyřešení tohoto zdánlivého dilematu, jen bychom sumarizovali preference či názory na efektivnější organizaci. Pro odpověď proto musíme k samotné podstatě, a tou je symbolika poháru v rituálu.

Symbolika poháru v rituálu / antropologický kontext

Podle autorky studie Dhijkuizenová Večeře Páně a teorie rituálu² může teologie zdůvodňovat či přidávat smysl, ale nezakládá preskripci procesu, jak konkrétně a tělesně by měl rituál probíhat. Odbornice cituje jednoho z významných odborníků současnosti, prof. Ithamara Gruenwalda z Telavivské univerzity: „Rituály jsou účelná jednání, která vytváří smysl tím, co je konáno (...), segmentované sekvence rituálu a dílčí akty akumulativně vytváří transformativní celek“. „Takové provedení ukazuje vnitřní logiku rituálu.“³ Gruenwald zdůrazňuje, že: „nic nemůže nahradit akty ritualizovaného jedení a pití provedeného procesem, který ze sdílení pokrmu dělá rituální událost.“⁴

Skupina / společenství má být do rituálu zapojena minimálně ve dvou rolích či kontextech: spirituálně jako chrámová komunita a antropologicky jako sociálně-behaviorální entita (skupina, jež se chová způsobem odkazujícím na smysl její existence). Od tohoto aspektu propojenosti se odvíjí vlastní provedení stejně jako účinnost rituálu, ale i riziko jeho selhání. Změna či záměna segmentu rituálu Večeře Páně tedy v sobě nese potenciál selhání rituálu.⁵

Metaforické a metonymické významy spojené s pohárem⁶ / jazykový kontext

S ohledem na jazykový kontext uvádím argumenty autorky studie Pohár jako metafora a symbol⁷, Neriny Bosmanové, a těmi jsou metaforické a metonymické významy spojené s pohárem. Bosmanová vysvětluje:

„Navzdory své prchavosti, metafora je uznávána jako jeden z nejhlubších a nejstálějších fenoménů výstavby teorií a myšlení. (...) věda má podstatné empirické důkazy dokazující kognitivní povahu metafory. Systematicky používáme vyvozovací vzorce utvořené v jedné konceptuální oblasti, abychom přemýšleli o jiné konceptuální oblasti, Tato systematická korespondence se nazývá metaforické mapování probíhající mezi dvěma kognitivními oblastmi - konkrétní výchozí a cílovou abstraktní a je ukotvena ve zkušenosti tělesného poznávání, jež zpětně reflektuje.“⁸

„Mocná metonymie⁹, kdy pohár ztělesňuje to, co je jeho obsahem, (...) spojuje pohár s konceptuálními metaforami. (...) metafory ani metonymie nemusí být verbalizovány (...). Když pohár v průběhu náboženského rituálu zaujme centrální postavení (...), funguje jako připomínka, aktivuje základní metonymický vztah, který je dále velmi silně provazován k celé řadě metafor spojených s jedením a pitím. Jinými slovy, je ustaven jako nosič, či brána. Pohár je jasně tvarován a tak funguje jako spouštěč vnímání významovosti a dále tak posiluje vlastní symboliku. V židovsko-křesťanské tradici pití, pohár, víno v poháru a Ježíšova krev formují jeden kontinuální obraz oplývající náboženskou a kulturní významovostí. Akt připomínky znovu a znovu opakovaný pomohl ustavit pohár jako jeden z velmi mocných symbolů křesťanství. V obrazu eucharistického kalicha a lámaného chleba vyvstávají z naší tělesné zkušenosti mocné metafory, naznačující utrpení a smrt na jedné straně, na druhé radost, potravu a (věčný) život, a sjednocují se ve formě symbolu.“¹⁰

Při podrobnějším pročitání článku Bosmanové však je zřetelný především důraz na „přítomnost“ poháru, nikoli jeho nutné užití v rituálu. Doslova říká: „když pohár během náboženského rituálu zaujme ústřední místo na Eucharistickém stole, stává se připomínkou (...)“.¹¹ Ve studii Dijkuizenové je ústředním rituálním symbolem těla (v jeho mnoha významech) chléb. Zde bych jen chtěla připomenout, že se tématu věnují nikoli z teologického, ale z komunitně pastoračního hlediska se zřetelem k jeho nástroji - rituálu.

Pohár jako umělecký artefakt (versus individuální - ad absurdum - plastový kalíšek) / hodnotový kontext

Posledním bodem, který chci uvést, je pohled na pohár jako umělecký předmět a potažmo artefakt (organizační) kultury, manifest hodnot, vize i poslání organizace či skupiny, již je symbolem.

Křesťanství bylo po celou dobu své historie zdrojem inspirace nesčetných uměleckých děl, není to tedy bod vykonstruovaný. Ponechám však k dalšímu volnému promyšlení

představu zdobného stříbrného, masivního, ručně vyrobeného kalicha versus plastového kalíšku v našich rukou u příležitosti Večeří Páně.

Závěr

Mám za to, že předložené argumenty vyvracejí předpoklad, že používání individuálních kalíšků může účastníky Večeře Páně ochránit před infekcí (nicméně studie nezhledňují infekce virové). Toto (komunitní) hledisko je nutno vnímat v kontextu neustále se měnící situace, na škále od bezpečné a stabilní epidemiologické situace až po nedávnou pandemii. Proto je pro snížení rizika v období virových infekcí vhodné užívání individuálních kalíšků zvážit / doporučit, zavést. V tom případě je však nutno modifikovat rituál srozumitelným a komunitou odsouhlaseným způsobem tak, aby jeho (výhradně organizační) změna byla všem účastníkům známá a jasná. Při provádění nesmí docházet ke zmatení a soustředění účastníků na jednotlivé pozměněné organizační úkony a tedy k narušování průběhu rituálu, což by mělo za následek jeho selhání a nízkou efektivitu (především z hlediska posvěcování se jako jednoho těla Kristova tělesným požíváním eucharistie, „která zde není metaforou, ale realisticky Kristus sám vyjádřen tělesně ve svém lidu“¹²). Zásadní je přitom přítomnost kalicha, který by měl být umístěn na místě viditelném pro všechny účastníky, lze například promítnout fotografii poháru tak, jak se obvykle ve sboru promítají oznámení a texty písní. Rozhodně pro zachování symboliky poháru nedoporučuji kalíšky plastové, jednorázové.

Z pastoračního hlediska, které považuji za vertikálu, nelze doporučit trvalou záměnu společného poháru za individuální kalíšky. Sdílení i pohár jsou pilíři křesťanské víry, jež podle mého názoru nelze trvale alternovat. Alternativní způsob slavení Večeře Páně s použitím individuálních kalíšků tedy dlouhodobě není vhodný pro udržení smyslu rituálu Večeře Páně.

Považuji ještě za nutné zmínit situaci, kdy se věřící z určitých důvodů natolik obává nákazy i v době z hlediska virových nákaz bezpečné, že volí mezi účastí na Večeři Páně, kdy mu bude umožněno použít individuální pohárek, a neúčastí, pokud by musel sdílet pohár společný. V tomto případě zastávám názor, že by mu měla být účast umožněna s jeho vlastním individuálním pohárkem.

Doporučení pro sbory, jak v době infekčních nemocí praktikovat shromažďování bezpečně, lze nalézt na stránkách Světové rady církví, resp. v materiálu WHO¹³, na který odkazují. Absolutně stěžejní se jeví hygiena rukou, kterou lze bez problému zajistit účinnou dezinfekcí před příchodem do společných prostor a která rituál nikterak nenaruší.

Jarmila Dalhaus

foto: The original uploader was VAwebteam at English Wikipedia. / CC BY-SA (http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/)

1. *Autor poznamenává, že žádná ze studií se nezabývá přenosem virových infekcí a připouští, že existuje potenciál přenosu. Nicméně v lékařské literatuře o takovém případě nejsou záznamy. Srv. DORFF, Gerald J. Risk of the Common Communion Cup*

2. DIJKHUIZEN, Petra. *The Lord's Supper and Ritual Theory: Interpreting 1 Corinthians 11:30 in Terms of Risk, Failure, and Efficacy*, s. 441.
3. *Tamtěž*
4. *Tamtěž*, s. 443.
5. *Tamtěž*, s. 441.
6. BOSMAN, Nerina. *The cup as metaphor and symbol: A cognitive linguistics perspective*.
7. BOSMAN, Nerina. *The cup as metaphor and symbol: A cognitive linguistics perspective*.
8. *Tamtěž*, s. 2.
9. *Přenesení pojmenování jednoho pojmu na pojem druhý, jenž s ním souvisí místně (prostorově), časově, nejčastěji kauzálně (řecky metonymia = ,záměna jména, přejmenování‘). Na rozdíl od metafory, která vzniká přenesením významu na základě vnější podobnosti (tvaru, barvy, funkce aj.), se význam přenáší na základě souvislosti věcné (vnitřní); vypít pohár - vypít obsah poháru.*
10. BOSMAN, Nerina. *The cup as metaphor and symbol: A cognitive linguistics perspective*, s. 7.
11. BOSMAN, Nerina. *The cup as metaphor and symbol: A cognitive linguistics perspective*, s. 7.
12. DIJKHUIZEN, Petra. *The Lord's Supper and Ritual Theory: Interpreting 1 Corinthians 11:30 in Terms of Risk, Failure, and Efficacy*, s. 451.
13. <https://www.who.int/publications/i/item/practical-considerations-and-recommendations-for-religious-leaders-and-faith-based-communities-in-the-context-of-covid-19>

Farao je vůl

„Kdo je to ten Hospodin, že bych ho měl poslechnout a propustit Izrael? Žádného Hospodina neznám a Izrael nepropustím!“ (Exodus 5:2)

Mám chuť vytáhnout křidu a psát na zeď „Farao je vůl“, samozřejmě k tomu přimálovat tradiční obrázek prasete jedním tahem (absolutní vrchol mých výtvarných dovedností). Mojžíš ho varoval, ne? A kdyby hned na začátku poslechl, mohl si ušetřit krev místo vody, žáby, komáry, mouchy, dobytčí mor, vředy, kroupy, kobylky, tmu a hlavně nemusel Egyptem projít ten anděl prvorozených-bijec. Stačilo poslechnout, když ho Mojžíš varoval.

Ten příběh jsem četla nebo slyšela už snad stokrát. Na Bibli mě ale fascinuje, jak mi občas při sto prvním čtení přijde na mysl nějaký úplně nový pohled na to, co čtu. Jako třeba příběh s Mojžíšem a faraonem, tím kusem vola, jak jsem dosud byla přesvědčená.

Můj „nový“ pohled na věc je možná způsob, jak tuhle událost vy nahlížíte celý svůj život od prvního přečtení tohoto příběhu. Zkrátka mě napadlo podívat se na situaci očima faraona.

Farao neznal Mojžíše, neznal Izraelce, nevěděl, proč by měli zasluhovat jiné zacházení než ostatní, a co je nejdůležitější: netušil, kdo je Hospodin. Neměl s ním žádnou zkušenost. Znal jen vlastní božstvo, tedy konkrétně sebe.

Přijde za ním chlápek, o kterém mu možná někdo řekl, že vyrůstal u nich v paláci, ale který se každopádně popral, utekl jako zločinec a poslední roky pásł stáda kdesi v poušti. A přináší seznam dost přemrštěných požadavků. Chce ochromit ekonomiku, zejména stavebnictví. Chce uctívat někoho jiného než jeho (faraona). Chce si vzít na cestu poklady Egypta. A vyhrožuje, že když požadavky farao nesplní, poteče krev. Pro takového člověka máme dneska pěkné slovo: terorista.

Vždyť si to připodobníme k dnešku. Co kdyby za našim premiérem přišel zástupce (trochu to odlehčím) zubařů a oznámil mu, že jestli jim nebude umožněno odjet na týden na kongres, ze kterého se teda mimochodem už nejspíš nevrátí, protože kongres se koná v zemi zubařům zaslíbené, tak lidem začnou v ústech vybuchovat plomby. O můstcích a korunkách ani nemluvě! Co by tak předseda naší vlády odpověděl? S teroristy se přece nevyjednává.

Nemám pro vás žádný hluboký závěr. Vlastně jsem trochu překvapená, že pořád čtete... Chtěla jsem se jenom podělit o jeden pocit, který nabývám při čtení Bible. Že ji čtu hrozně zaujatě. Že se nedokážu pořádně vžít do toho, co se tam odehrává, protože vím, co přijde potom. A tím se nejspíš připravuju o spoustu emocí, nejvíc ze všeho mi ale uniká víra, se kterou tehdejší věřící (Židé či křesťané) dělali to, co dělali.

Začít stavět a dostavět archu musela být pro Noema společenská sebevražda. Dneska už víme, že dobře udělal, ale on to tehdy nevěděl, musel věřit. Vyzvat na souboj všechny Baalovy proroky byla od Eliáše hodně velká troufalost. My dnes víme, že se mu to vyplatilo a z Boží moci tak vyhubil veškerou konkurenci. Ale on se tenkrát musel spolehnout na Hospodina. Stejně jako Petr, když vylezl z lodi a kráčel po vodě. I když dobře víme, jak to dopadlo, protože Petr udělal to, co dělám já pořád, totiž když byl v nejlepším, přestal se soustředit na Krista a začal přemýšlet o svých vlastních schopnostech.

Chtěla bych se umět takto spolehnout na Hospodina. Chtěla bych rozumět, když mi někdo přijde říct, ať propustím Izrael. Chtěla bych se nezatvrdit a potom nebyť bita

slibovanými ranami. Někdy je to snadné, ale Bůh občas pošle Mojžíše tak zamaskovaného a s tak podivnými požadavky, které mi tak velice naruší moji osobní ekonomiku... Znáte ten pocit?

barcza

Náměty k modlitbám

1) SBOR:

- za naše setkávání a vztahy během dozvuků koronavirové izolace a léta;
- za kazatele Davida Kubíčka, za staršovstvo, za vedoucí skupinek, za všechny, kdo dobrovolně vykonávají práci pro sbor. Vyprošujme jim moudrost, sílu a odvahu víry při službě Bohu i lidem;
- za vztahy v našem sboru. Prosme, ať se naučíme povzbuzovat jedni druhé a žehnat si navzájem;
- za sborový dům na KP74 - za dostatek financí i za to, abychom ho dokázali využít k Boží slávě. Taky za pravidelné brigády a ochotu lidí se jich účastnit;
- za vedení kolem služby pro vozíčkáře z Kociánky;
- za možnou spolupráci s dětmi z dětských domovů;
- schopnost přivádět naše známé a přátele ke Kristu.

2) AKCE SBORU:

- nedělní bohoslužby, modlitební setkání, kluby Rybka a Pulec, mládež, domácí skupinky, biblická setkání, setkání anonymních otců;
- letní akce, které zanedlouho začnou;
- večerní bohoslužby na Skleněné louce.

3) NEMOCNÉ:

- Johna Olšáka, Marii Novotnou, Lýdii Luklovou, Davida Kubíčka ml., Karla Nováka...
- lidi nakažené koronavirem i lékaře a zdravotníky, kteří se o ně starají.

4) POTŘEBNÉ:

- za děti už narozené i ty teprve očekávané;
- rodiny ve sboru a páry chystající se vstoupit do manželství;
- mládežníky.

5) NAŠE OKOLÍ:

- za Brno, aby bylo více otevřené víře a zažilo probuzení;
- za naše sousedy, kolegy, přátele a příbuzné;
- za bratry a sestry, kteří jsou pro svou víru pronásledováni;
- za válkou sužovanou Ukrajinu, Sýrii, Jemen...;
- za Izrael.

Bohu díky za všechny vyslyšené modlitby.

Víte-li o dalších modlitebních tématech, prosím neváhejte a sdělte je barczi, kontakty jsou uvedené v tiráži. Můžete kdykoliv.

Oznámení a pozvánky na akce

Příští setkání staršovstva se uskuteční v úterý 28. 7. 2020 v 18:30 na Domečku.

18.-25. 7. sborová dovolená

2.-14. 8. Letní tábor s Rybkou

16.-22. 8. Tábor pro rodiny s dětmi Hiawatha

25.-28. 9. Sborový víkend

Na tábor Hiawatha máme zatím jednu kuchařku, ale potřebujeme ještě jednu / jednoho.

Nemusí to být žádný super kuchař, protože hlavní kuchařka je zkušená, ale potřebujeme i tuto druhou vzácnou pracovní sílu.

Termín tábora je 16.-22. 8.

Jsmo schopni nabídnout i nějakou tu korunu :)

Děkuji

j.o.

Poslední číslo časopisu Brána najdete na odkazu:

<https://portal.cb.cz/2020-vychazi-letni-dvojcislo-casopisu-brana-06-07-2020>

j.o.

Narozeniny

Všem vyprošujeme hodně Boží milosti a požehnání do dalších let jejich života!

Červenec

Aleš Pavel Dostál, Tomáš Horáček, Zuzana Hotová, Petr Janoušek, Dalibor Matulík, Marika Morávková, Jan Olšák, Jiří Pospíšil, Luboš Raus, Vít Svoboda, Tamara Svobodová, Evangelína Sýkorová, Aneta Šmídová, **Kateřina Tmejová**, Tomáš Urban, Tereza Vilémová, Marie Zobačová

Srpen

Anna Dolníčková, Božena Kobrová, Jaroslav Koudelka, Jakub Kubiček, Jitka Luklová, **Zuzana Luklová**, Ladislav Maňásek, Kamila Maňásková, Daniel Marvan, Karel Novák, Zdeněk Novotný

Shromáždění

Rubínek, Poznaňská 10, neděle 10:00

- 12. 7. D. Kubíček
- 19. 7. bohoslužba v Rubínku nebude - sborová dovolená
- 26. 7. D. Kubíček
- 2. 8. J. Kubeš
- 9. 8. bohoslužba
- 16. 8. bohoslužba
- 23. 8. bohoslužba

Pravidelná setkání v týdnu

*Pravidelné akce se v létě nekonají.
Pulec, Rybka i mládež se znovu sejdou v září.*

Podrobnější informace sledujte na webu sboru v sekci Kalendář.

O sboru na internetu:

www.cb.cz/brno.kralovopolska

Na stránkách naleznete například:

- aktuality
- program týdne
- sborový kalendář
- záznam kázání
- měsíčník v elektronické podobě
- fotogalerii

Stránky mládeže našeho sboru

www.cb.cz/brno.kralovopolska/mladez/

Bankovní účty sboru

běžný provozní účet
2100242241 / 2010

spořicí účet
2800242242 / 2010

účet na náklady zaměstnanců sboru
2101115180 / 2010

Kazatel sboru

David Kubíček
david.kubicek@cb.cz

Kontakt na sbor

Královopolská 74
616 00 Brno-Žabovřesky
tel. 511 111 044